

सुवर्णवर्णो निर्द्धूमः सङ्गतोर्द्ध्वशिखः कविः । कुद्धेनाङ्गिरसा शप्तो गणैरेतैर्विवर्जितः । ७१९०
 महतश्शूर्णितान् पश्य येहासन्त महोदधिं । सुवर्णधारिणा नित्यमवशप्तान् दिजातिना ॥
 समो न त्वं दिजातिभ्यः श्रेयो विद्धि नराधिप । गर्भस्थान् ब्राह्मणान् शश्वन्नमस्यति किल प्रभुः ।
 दण्डकानां महद्राज्यं ब्राह्मणेन विनाशितं । तालजङ्गं महासत्त्वमैर्बैष्णैकेन नाशितं ।
 त्वया च विपुलं राज्यं बलं धर्मं श्रुतं तथा । दत्तान्नैयप्रसादेन प्राप्तं परमदुर्लभं ।
 अग्निं त्वं यजसे नित्यं कस्माद्ब्राह्मणमर्जुन । स हि सर्वस्य लोकस्य हव्यवाट् किं न वेत्ति तं । ७१९१
 अथवा ब्राह्मणश्रेष्ठमनुभूतानुपालकं । कर्त्तारं जीवलोकस्य कस्माज्जानन् विमुक्षसे ।
 तथा प्रजापतिर्ब्रह्मा अव्यक्तः प्रभुरव्ययः । येनेदं निखिलं विश्वं जनितं स्थावरं चरं ।
 अण्डजातन्तु ब्रह्माणं केचिदिच्छन्त्यपण्डिताः । अण्डाद्भिन्नादभुः भ्रैला दिशोऽम्भः पृथिवी दिवं ।
 द्रष्टव्यं नैतदेवं हि कथं जायेदजो हि सः । स्रुतमाकाशमण्डन्तु तस्माज्जातः पितामहः ।
 तिष्ठेत् कथमिति ब्रूहि न किञ्चिद्धि तदा भवेत् । अहङ्कार इति प्रोक्तः सर्वेतेजागतः प्रभुः । ७१९२
 तस्याण्डादुत्थितो ब्रह्मा स राजन् लोकभावनः । इत्युक्तः स तदा तूष्णीमभूदायुस्ततोऽब्रवीत् ।
 इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि पवनार्जुनसंवादे त्रिपञ्चाशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १५३ ॥
 ॥ वायुरुवाच ॥ इमां भूमिं दिजातिभ्यो दित्सुर्वै दक्षिणां पुरा । अङ्गे नाम नृपो राजंस्ततश्चिन्तां मही यथै ।
 धारणीं सर्वभूतानामयं प्राप्य वरो नृपः । कथमिच्छति मां दातुं दिजेभ्यो ब्रह्मणः सुतां ।
 साऽहं त्यक्त्वा गमिष्यामि भूमित्वं ब्रह्मणः पदं । अयं स राज्ञो नृपतिर्माभूदिति ततोऽगमत् ।
 ततस्तां कश्यपो दृष्ट्वा व्रजन्तीं पृथिवीं तदा । प्रविवेश महीं सद्यो मुक्त्वात्मानं समाहितः । ७१९३
 अद्भुता सा सर्वतो जज्ञे तृणैषधिसमन्विता । धर्मात्तरा नष्टभया भूमिरासीत्ततो नृप ।
 एवं वर्षसहस्राणि दिव्यानि सततं नृप । त्रिंशतः काश्यपो राजन् भूमिरासीदतन्द्रिता ।
 अथागम्य महाराज नमस्कृत्य च कश्यपं । पृथिवी काश्यपो जज्ञे सुता तस्य महात्मनः ।
 एष राजन्नीदृशो वै ब्राह्मणः कश्यपोऽभवत् । अन्यं प्रब्रूहि वा त्वञ्च कश्यपात् क्षत्रियं वरं ।
 तूष्णीं बभूव नृपतिः पवनस्त्वब्रवीत् पुनः । शृणु राजन्नुतथ्यस्य जातस्याङ्गिरसे कुले । ७१९४
 भद्रा सोमस्य दुहिता रूपेण परमा मता । यस्यास्तुल्यं पतिं सोम उतथ्यं समपश्यत ।
 सा च तीव्रं तपस्तेपे महाभागा यशस्विनी । उतथ्यार्थं तु चार्वङ्गी परं नियममास्थिता ।
 तत आहूय सोतथ्यं ददावचिर्यशस्विनीं । भार्यार्थं स तु जयाह विधिवद्भूरिदक्षिणः ।
 तान्त्वकामयत श्रीमान् वरुणः पूर्वमेव ह । स चागम्य वनप्रस्थं यमुनार्यां जहार तां ।
 जलेश्वरस्तु हत्वा तामनयत् स्वपुरं प्रति । परमाहुतसङ्काशं षट्सहस्रशतं हृदं । ७१९५
 न हि रम्यतरं किञ्चित् तस्मादन्यत् पुरोत्तमं । प्रासादैरप्सरोभिश्च दिव्यैः कामैश्च शोभितं ।
 तच्च देवस्तया साङ्गं रेमे राजन् जलेश्वरः । अथाख्यातमुतथाय ततः पत्न्यवमर्दनं ।
 तच्छ्रुत्वा नारदात् सर्वमुतथ्यो नारदं तदा । प्रोवाच गच्छ ब्रूहि त्वं वरुणं परुषं वचः ।